

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет іноземних мов

Кафедра французької філології

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
ОСНОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ**

Освітньо-професійна програма: «Французька мова і література,
англійська мова»

Перший (бакалаврський) рівень вищої освіти

Спеціальність: 035 Філологія

Спеціалізація: 035.055 Романські мови та літератури (переклад
включно), перша - французька

Галузь знань: 03 Гуманітарні науки

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол № 1 від “27” серпня 2024 р.

м. Івано-Франківськ - 2024

1. Загальна інформація	
Назва дисципліни	Основи міжкультурної комунікації
Викладач (-і)	Бігун Ольга Альбертівна
Контактний телефон викладача	+38034 252 08 43
E-mail викладача	olga.bigun@pnu.edu.ua
Формат дисципліни	Очний
Обсяг дисципліни	3 кредити ЄКТС, 90 год.
Посилання на сайт дистанційного навчання	http://www.d-learn.pro .
Консультації	Згідно з розкладом консультацій
2. Анотація до навчальної дисципліни	
<p>Вибіркова навчальна дисципліна «Основи міжкультурної комунікації» складена відповідно до освітньо-професійної програми підготовки бакалавра спеціальності 035 «Філологія», спеціалізації 035.055 Романські мови і літератури (переклад включно), перша – французька. Навчальна дисципліна знайомить студентів із засадничими етапами і особливостями розвитку міжкультурної комунікації як галузі наукового знання в умовах сучасної глобалізації. Вона забезпечує особистісний і професійний розвиток студента та спрямована на формування бікультурної або мультикультурної особистості в сучасному глобальному світі. Основними організаційними формами навчання є лекційні та практичні заняття. Лекції покликані підвищити інтерес студентів до глибшого самостійного вивчення питань курсу. Практичні заняття закріплюють набуті на лекціях і під час самостійної підготовки знання з курсу, формують у студентів систему поглядів щодо комунікації між представниками різних національних і лінгвокультурних спільнот, мовним стереотипам і нормам поведінки, усталеним моделям сприйняття та оцінювання явищ та предметів представниками різних народів та культур. Лекційна тематика базується на принципових положеннях міжкультурної комунікації, лінгвістики, психології, культурології і має науково-пізнавальну спрямованість. На практичних заняттях розглядаються найбільш проблемні питання курсу і у вигляді дискусій, так і у формі доповідей і презентацій студентів. Курс викладається французькою мовою, завершується заліком.</p>	
3. Мета та цілі навчальної дисципліни	
<p>Мета викладання навчальної дисципліни. Навчальна дисципліна «<i>Основи міжкультурної комунікації</i>» знайомить з розвитком сучасних наукових концепцій, понять, методів і технологій міжкультурного спілкування.</p> <p>Завдання:</p> <ul style="list-style-type: none"> – ознайомлення з різними теоретичними підходами до теорії міжкультурного спілкування і різними методологіями вирішення міжкультурних проблем; – навчання вільно оперувати основними термінами й положеннями теорії міжкультурної комунікації; – розширення діапазону навичок вербальної та невербальної комунікації; – навчання обирати певний тип поведінки й поводитися відповідно до оточуючого культурного середовища; – напрацювання навичок продуктивного спілкування в незнайомому культурному оточенні; – навчання розпізнаванню стресу, що отримує кожен, хто опиняється в незнайомому середовищі, та вмінню управляти ним; – напрацювання вміння застосовувати дослідження з теорії міжкультурної комунікації до вирішення сучасних лінгвістичних проблем. – ознайомити з методами дослідження міжкультурної комунікації. 	

4. Програмні компетентності			
ЗК 6 Здатність до пошуку, опрацювання та аналізу інформації з різних джерел.			
ЗК 10 Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.			
ФК 7 Здатність до збирання й аналізу, систематизації та інтерпретації мовних, літературних, фольклорних фактів, інтерпретації та перекладу тексту (залежно від обраної спеціалізації).			
ФК 8 Здатність вільно оперувати спеціальною термінологією для розв'язання професійних завдань.			
ФК 10 Здатність здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний (залежно від обраної спеціалізації) аналіз текстів різних стилів і жанрів.			
5. Програмні результати навчання			
ПР-2 Ефективно працювати з інформацією: добирати необхідну інформацію з різних джерел, зокрема з фахової літератури та електронних баз, критично аналізувати й інтерпретувати її, впорядковувати, класифікувати й систематизувати.			
ПР-5 Співпрацювати з колегами, представниками інших культур та релігій, приборчниками різних політичних поглядів тощо.			
ПР-7 Розуміти основні проблеми філології та підходи до їх розв'язання із застосуванням доцільних методів та інноваційних підходів.			
ПР-15 Здійснювати лінгвістичний, літературознавчий та спеціальний філологічний аналіз текстів різних стилів і жанрів.			
ПР-16 Знати й розуміти основні поняття, теорії та концепції обраної філологічної спеціалізації, уміти застосовувати їх у професійній діяльності.			
ПР-17 Збирати, аналізувати, систематизувати й інтерпретувати факти мови й мовлення й використовувати їх для розв'язання складних задач і проблем у спеціалізованих сферах професійної діяльності та/або навчання.			
6. Організація навчання			
Обсяг навчальної дисципліни			
Вид заняття		Загальна кількість годин	
лекції		12	
семінарські заняття		18	
самостійна робота		60	
Ознаки навчальної дисципліни			
Семестр	Спеціальність	Курс (рік навчання)	Обов'язковий / вибірковий
7	035 Філологія	4	Вибірковий
Тематика навчальної дисципліни			
Тема		кількість год.	
		лекції	заняття сам. роб.
Тема 1. Міжкультурна комунікація як галузь наукового знання і навчальна дисципліна.		2	2 5
Тема 2. Шляхи засвоєння іншої культури.			2 10
Тема 3. Міжкультурна й етнокультурна компетенція, їхні складники		2	2 5
Тема 4. Види, типи, форми, моделі міжкультурної комунікації.		2	4 5
Тема 5. Проблема розуміння в міжкультурній комунікації.			2 5
Тема 6. Соціокультурна коректність та міжкультурна комунікація.		2	2 10
Тема 7. Актуальні проблеми міжкультурної комунікації в сучасному світі		2	2 10

Тема 8. Етнокультурні конфлікти та їх наслідки для процесів міжкультурної комунікації	2	2	10
ЗАГ.:	12	18	60
7. Система оцінювання навчальної дисципліни			
Загальна система оцінювання навчальної дисципліни	<p>Система оцінювання дисципліни відбувається згідно з критеріями оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти, що регламентовані в університеті: «Положення про організацію освітнього процесу та розробку основних документів з організації освітнього процесу в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/polozhenni-a-pro-orhanizatsiiu-osvitnoho-protsesu.pdf?_gl=1*105ypmm*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA2MzkuMC4wLjA; «Порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/09/poriadok-orhanizatsii-ta-provedennia-otsiniuvannia-uspishnosti-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity.pdf?_gl=1*1yxalu1*_ga*MTQ3NjUxNzQ0MC4xNTczOTg1NjI4*_ga_B6J5G9CVS8*MTcyNDIyMDQ0MC4zNS4xLjE3MjQyMjA0NjEuMC4wLjA.</p> <p>Загальна максимальна сума балів, яка присвоюється за вивчення дисципліни, становить 100 балів, яка є сумою балів за контроль на практичних заняттях (50 балів), оцінювання індивідуальної роботи (20 балів), виконання залікових завдань (30 балів).</p>		
Вимоги до письмових робіт	<p>Індивідуальна робота: написання та презентація короткого реферату на одну із запропонованих тем (<i>напр.</i> Засоби подолання міжкультурних конфліктів). Рекомендований обсяг - 10 сторінок. Презентація - 7 хв.</p> <p>Оцінювання: «відмінно» (5) здобувач освіти продемонстрував глибокі знання теми, оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати, осмислювати, формулювати висновки; грамотно представляти результати виконаної роботи; «добре» (4) здобувач освіти продемонстрував добрі знання теми; оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати їх, формулювати висновки; роботу виконав та представив грамотно; «задовільно» (3) здобувач освіти показав достатні знання теми; в основному оволодів первинними навиками дослідної роботи: збирати дані, аналізувати їх, формулювати висновки, однак допускає порушення принципів логічного і послідовного викладу матеріалу, мають місце окремі фактичні помилки і неточності; допускає помилки в оформленні та представленні роботи; «незадовільно» (2) здобувач освіти проявив повне незнання теми, реферат не оформлено і не представлено відповідно до вимог. Максимальний бал – 5.</p> <p>Підсумковий контроль (залік): Тестові завдання: тест складається з 30 завдань формату «множинний вибір», виконання яких демонструє рівень знань, здобутих</p>		

	здобувачами вищої освіти під час лекційних, практичних занять та самостійної підготовки. Правильний варіант відповіді оцінюється в 1 бал. Максимальний бал – 30.
Практичні заняття	Усне/письмове опитування: «відмінно» (5) здобувач освіти отримує за вичерпну відповідь за умови її оформлення відповідно до норм усного/писемного французького мовлення, використання відповідної термінології. «добре» (4) – за повну відповідь, що характеризується використанням відповідної термінології, проте з однією-двома змістовими неточностями, незначною кількістю мовних помилок. «задовільно» (3) – за неповну відповідь, або таку, що містить ряд змістових неточностей і незначну кількість мовних помилок, задовільне використання відповідної термінології. «незадовільно» (2) – за часткову, з грубими змістовими недоліками відповідь, або за її невідповідність питанню чи відсутність взагалі; відповідь, що містить значну кількість помилок, що унеможливають розуміння змісту висловленого. Передбачено проходження тестування до кожної теми практичного заняття (10 тестових завдань, правильний варіант відповіді оцінюється в 1 бал).
Підсумковий контроль	Здобувач освіти не допускається до складання екзамену, якщо впродовж семестру сумарно він набрав менше ніж 25 балів. Форма контролю – залік. Форма здачі – комбінована.
8. Політика навчальної дисципліни	
<p>Курс викладається українською мовою.</p> <p>Здобувач вищої освіти повинен добросовісно готуватися до всіх видів контролю, дотримуватися правил академічної доброчесності.</p> <p>Порушення академічної доброчесності регламентується Кодексом честі Прикарпатського національного університету імені Василя Стефаника https://pnu.edu.ua/wp-content/uploads/2022/09/Нова-редакція-Кодексу-честі-Прикарпатського-національного-університету-імені-Василя-Стефаника-1.pdf</p> <p>Умови навчання за індивідуальним графіком регламентуються «Положенням про порядок навчання здобувачів вищої освіти за індивідуальним графіком у Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.44_2022-polozhennia-pro-poriadok-navchannia-zdobuvachiv-vyshchoi-osvity-za-individualnym-hrafiikom-u-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylya-stefanyka.pdf</p> <p>Порядок перезарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» https://efund.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/172/2023/05/02-07.33_2022-polozhennia-pro-vyznannia-rezultativ-navchannia-zdobutykh-shliakhom-neformalnoi-osvity-v-prykarpatskomu-natsionalnomu-universyteti-imeni-vasylya-stefanyka.pdf</p> <p>Здобувачі вищої освіти, які не набрали 50 балів за відомістю №1, мають право перескласти екзамен за відомістю №2</p>	
9. Рекомендована література	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Бацевич Ф. Основи комунікативної лінгвістики: підручник. К.: Видавничий центр «Академія», 2004. 344 с. 2. Бацевич Ф. Словник термінів міжкультурної комунікації. К.: Довіра, 2007. 205 с. 3. Манакін В. М. Мова і міжкультурна комунікація: навчальний посібник. К.: ВЦ «Академія», 2012. 288 с. 	

4. Почепцов Г. Теорія комунікації: навч. посібник. К.: Спілка рекламистів України, 1996. 175 с.
5. Селіванова О. Сучасна лінгвістика: напрями та проблеми: підручник. Полтава: Довкілля-К, 2008. 712 с.
6. Серажим К. С. Дискурс як соціолінгвальне явище: методологія архітектоніка, варіативність: монографія. К.: Київський нац. ун-т ім. Т. Шевченка, 2002. 392 с.
7. Bull A., Loinard S. & Sulmona M.-M. Communication interculturelle: [Source électronique]. Paris: Université Dauphine, 2005. URL: http://mba-rh.dauphine.fr/fileadmin/mediatheque/site/mba_rh/pdf/Travaux_anciens/MEMOIRE-GROUPE4-communication-interculturelle.pdf
8. Byram M. Teaching and assessing intercultural communicative competence. Clevedon : Multilingual Matters LTD, 1997. 121 p.
9. Pratique traductologique et interculturelité. La Francophonie 7. Vol. 2. 2007. Universitatea Spiru Haret. 87 p.

Викладач _____ проф. О. А. Бігун